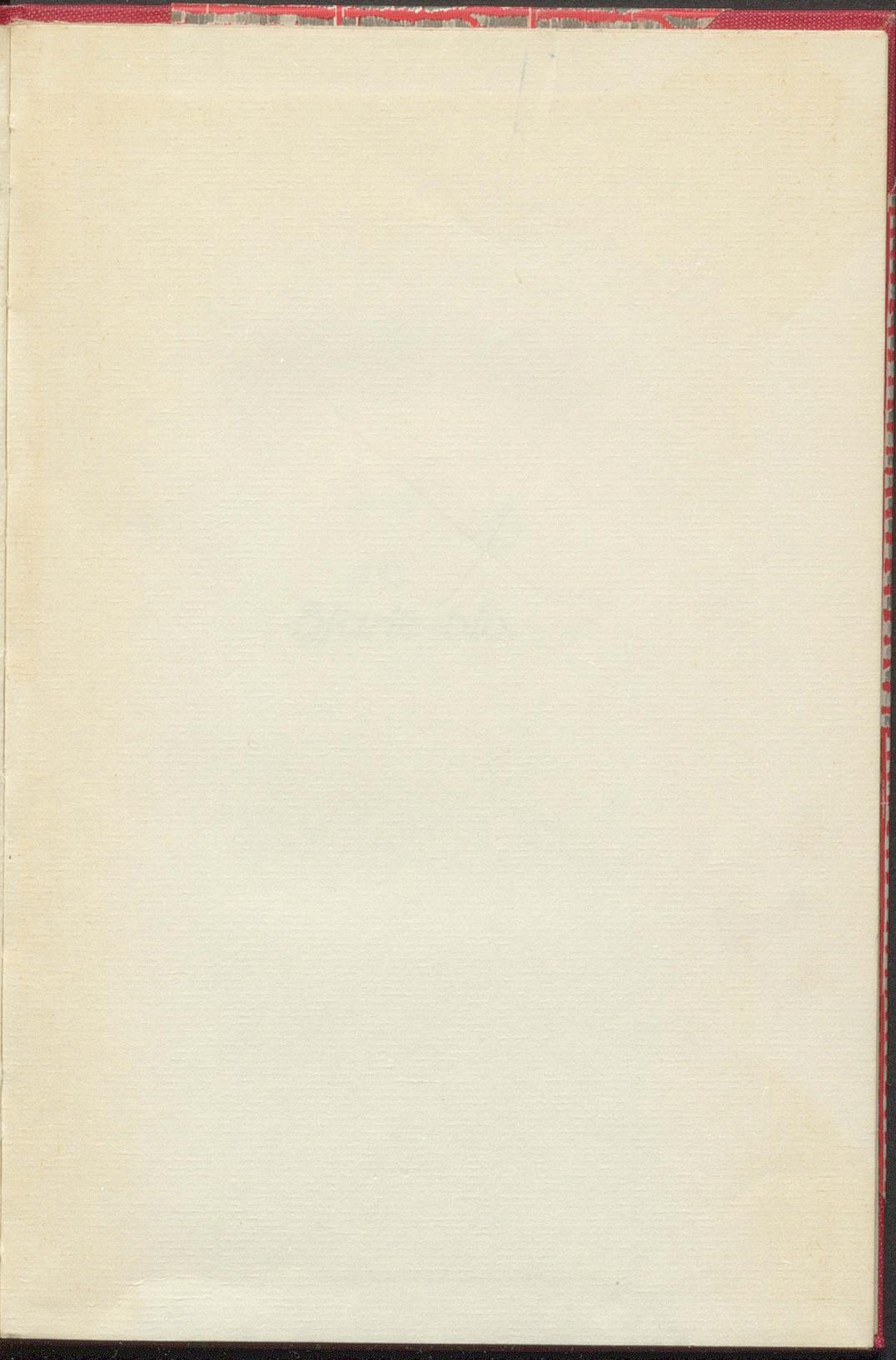

TORLEIV HANNAAS
Nynorsk Boksamling

TORLEIV HANNAAS

5

3507

593

hjarte-biu.

G

XXIII

Otto Sandhaug

hjarte-biu

Dikt

.....

Steinkjer
L-L Inntrøndelagens trykkeri 1926

5

153955

Øggsong.

I arbeide må mannen
syngje for si møy.

Og kan han ikkje syngje meir,
so kan han eltt: å døy.

6

*Fuglan' syng og skogen lauve,
Aakran' brødde. Stronnin skin
Over sjøen står ei solsky
tynn og fin som bruralin.
Men i sundagsstille høgtid
langsmed lida går det to.
Det er Svein frå Soregg-Plassen
og so Solveig Mo. Og dei ska
gifte seg i somar no.*

*Han er høg og slaut og mannsleg
myrke augo, myrkbrunt hår.
Ho er ljos og somarfager
og er kringom tjuge år.
Og no går dei hand i hand mot
denne livsens logne krå
der kor dei skal tufte heimen.
Gleda skin i deira andlet.
Og på vegen syng dei så:*

[SVEIN]

*Kjenn kor bårelint det andar
ifrå alt som veks og skin.
Aa — den våren! Aa — den angen!
Du — han er som heilag vin.
Og han rusar meg i sjela
med all livsens frys og song
so eg sig mest ende saman.
Solveig, seg, har du sett våren,
du, so vakker nokon gong?*

[SOLVEIG]

*Aldri såg eg grase grønar,
aldri himlen so-pas blå!
Aldri såg eg sola spele
slik i kvar ei doggvåt strå.
Det er mest som heile våren
med all song og draum og dis
just har dukka opp or æva,
andande mot himmelporten,
som eit nyskapt Paradis!*

*Nei — ånei — eg såg 'kje våren
slik eg ser han no idag!
Du — han var vel alltid vakker;
men han ha 'kje dette drag*

*over lende av all guddoms
himmelande, mild og stor.
Og eg står her, solomlauga,
og er som ei sæl og nyskapt
himmelsigna Eva-mor.*

*Og det flyt igjenom kjensla
liksom songbiv ifrå Gud.
Aldri har eg kjend slik lengsle
etter å få juble ut,
ut til han, i gråt og latter
all min takk. Eg er so sæl.
Jau — for alt ei kvinne bed om
fell so rikt og himmelsigna
lik ein solfoss i mi sjel.*

[SVEIN]

*Ja — det var t slik helg i live!
No du Solveig ein gong kom,
morgonskir og himmelsigna,
står mi glede høgt i blom.
Og mitt hjarte fossar over
av all livsens lov og pris.
Solveig! Solveig! Må eg juble
ut mi glede her på vegen
til vårt kjærleiks Paradis!*

Aa — som foten din er liten!
Aa — som fingran' din er små'
Aa — som håre lyser konngult.
Augo vårdaghimmel-blå!
Nei — som munnen lyser blodrau,
vårset, vårset. Snu han hit!
Aanei — desse rose-kinna!
Og so denne solsky-panna!
Nei — som halsen din er kvit!

Du er blomedæmd og lilje!
Aa — som du er lett og mjål!
Barmen din er som ei bylgje.
Aa men Solveig må eg få
lauge meg i denne bylgja
her i livsens vene vår!
Aa men ser áu, sæle Solveig,
korleis alle bljuge blomar
bøygjer seg der kor du går!

Solveig! Solveig! Heile våren
har fått ynde ifrå deg
so han dryp av himlens sæle.
Kor eg vender augo, eg,
strålar perlur av din avglangs
over kvar ein stille lund
som ein draum frå andre heimen.
Aa men Solveig må eg drikke
gudevinen av din munn.

[SOLVEIG]

*Du må drikke, drikke, drikke,
drikke med du berre vil!
Dríkk kvar drope blod frå hjarþe!†
Svein, å Svein! Aa ver so snill!
Alt i meg ligg svelt og hunrar
etter dine varme kyss.
Og i dine heite famntak
dånar eg og ligg og kjenner
himlens sælesøte dryss.*

[SVEIN]

*Gråter du? Aaja av glede!
Aa den tåra! La meg få
kysse ho frå augnekråa!
Kom so Solveig. La oss gå
bort til brote nedved stranna.
Eg skal synge deg eit dikt.
Og det må du tru er vakkert.
Eg er viss på du vil segje:
Ailler hi æ høld nå slekt!*

*Nei — som dine steg er lette!
Aa — som gangen din er spel.
Yndefull, han flyt og voggar
lik ein songsjø i mi sjel.
Og det blømer fram og spører*

*under varmen i frå deg
sæle rosur i mitt hjarte.*

*Ingen konge, ingen keisar
er so sael og rik som eg.*

[SOLVEIG]

Svein min! Dinne ord er lerkur.

*Dalande frå himlen blå,
smyg dei av med heilag songbiv
inn i innste hjartekrå.*

Svein! Aa Svein! Du er ein heros!

Du har himlen i di famn!

*Og det angar og det vermer
som eit gudsord gjenom sinne
når eg kviskrar på ditt namn.*

G [SVEIN]

*Aa — no bøygjer eg i blygsle
hovude. For Solveig her
blir vårt draumbu. Og eg tykkjer
at vi står so agleg nær
sjølve guddomen den skire
innpå livsens drøynde strand.
Og av elsk og takk og glede
er min hug liksom eit storhav
som flør solsvævd imot land.*

Du — her skal 'kje verda nå oss..

Her blir alltid kvild og ro.

Her er våren tvifall vakker.

Her er sola tvifall go.

Aa — her andar Paradise,

sælerike mitt og ditt.

Og her skal vårt kjærleiks tempel

tuftast. Solveig ser du korleis

heimen veks fram litt om litt!

Ser du dette nyland-brote.

Ser du brodden kor han tyt

opp or svarte feite molla

liksom drøymde sælespyt,

skir som milde barne-tankar.

Du — vi står på heilag grunn.

Er det under om det bivrar

både gråt og smil og bønner

som ein lovsong kring min munn!~

Nei — for dette nyland-brote,

kjære Solveig, er eit dikt.

Slik det sprang fram i min tanke,

evig varmt og evig rikt,

har eg fødd det av min kjærleik,

av mi stille von og tru.

Men den sjel som gav det ynde,

gav det heillag glans og ange,

Solveig, Solveig, det var du!

[SOLVEIG]

Du — eg blir so glad eg gret mest.
Kjære, snilde, gode Svein
var det ikkje tungt å bryte
all den stubbe all den stein?
Aa — som du må slite alltid
for at eg skal få det godt.
End om eg og kunde take
hand i hanke; men ho er so
veik den gjenta du har fått.

[SVEIN]

Tungt? Aanei — det var berr' moro!
Og du Solveig, du var med
kvar ein dag. For når eg streva
so eg seig mest ende ned,
var det du som kom og strauk meg
over panna som ein vind,
kjælte, kysste bort min sveitte
og låg grorsøt ved mi bringe
og sa: Kjære guten min!

Då vart eg som vill av styrke.
Både glad og kløkkt og yr,
gjekk eg laus på Stein og stubbe
sterkare enn eg var fyrr.
Veik? Aanei — du Solveig er den

sterkas! gjenta som eg veit,
Du er rota som eg veks av
og ei livsens solvigd songmøy
som held skaldehugen heit.

Frå den rare stille kvelden
då du Solveig ga meg ja,
har eg gått og brunne inne
til deg med eit kjærleikskvad.
For eg vilde juble ut kor
dyr og kjær du var for meg.
Men min elsk han var so havstor
at med alle ord eg brukte,
kom eg ikkje halvt på veg.

For sjå gudesigna elskan
får ein kje songord lagt.
Difor, Solveig, må eg leve
det eg ikkje kan få sagt.
Med mitt liv og med mitt arbeid
vil eg juble deg mitt kvad.
Og då Solveig skal du sjå det
korleis eg er säl og takksam
just for det at du sa ja.

Og so kjøpt' eg denne kroken
av han gamle Tore Seim.
Han er urudd — ja — og liten,
men er stor nok til ein heim.

Når eg får opp denne flåta
blir det rom her for ei ku
og ein gris og nokre geiter,
kansje ogso two-tri sauер
og litt høns, ell kva trur du?

[SOLVEIG]

Jau — her skal bli rom for all den
heimsens sæle som er til.
Du — tenk ku og sau og geiter!
Svein! Aa Svein! Som du er snild!
Gud — om heimen vår blir fatig,
smått om pengar, smått om brød,
vil eg fryse, vil eg sulte
for at du og bonna vådre
kan få nok og slepp' li nød.

[SVEIN]

Og her Solveig har eg sunge
deg eit dikt forutan ord.
Ser du denne åkerflekken,
fyrste åkern vår på jord.
Skal vi gråte Skal vi juble.
Aa — men ser du kor han lær
ut ifrå min eigen elskhug
Og no Solveig må du kjenne
korleis hjarte i meg slær!

*Men sjå dette er det fyrste
verse berre i mitt kvad
til deg Solveig. Det kjem seinar
vers på vers i lange rad,
lysande som sæle draumar
under maihimlen blå.
Der blir fjøse! Der blir løda!
Og der borte, der på haugen,
der skal stova våres stå.*

[SOLVEIG]

*Svein — eg ser so mykje dagne
lik ein verden i mitt sinn.
Heimen! Heimen! Lovsongtemple!
Små runde barnekinn.
Der er latter! Der er gråt og.
Vesle-Svein, han har si sut.
Eg er mor då. Men som tinden
i mi lukka, ser eg mannen,
høg gigantisk som ein gud!*

[SVEIN]

*Og den stova blir vel lita;
men ho blir no lel eit slott
og ein prisingsstad for oss to.
Du — der skal bli lunt og godt.
Eg skal legge torv på take.*

*Og den flate tømravegg
skal bli både varm og vakker.
Og til vern og vakt mot vere,
skal eg plante rogn og hegg.*

[SOLVEIG]

*Der skal ande heim og hygge
i den stille logne krå.
Golve skal vi ikke fli-te
med å kline måling på.
Og vi skal ha peis i stova
som dei alltid hadde fyrr.
Og i lange vinter-kveldar,
skal vi halde fest kring åren,
du, med stev og eventyr.*

[SVEIN]

*Og ved synste stove-veggen,
skal eg plante små tre
til ein ven og vakker hage.
Og i vårkvels stille fred,
skal han ande i din avglans
i all helg og solstill dis
opp mot stova som ein draum frå
sjølve skire sæle-heimen,
ja — som biv frå Paradis.*

*Aanei du — som eg skal onne,
tidleg, ja, sovel som seint.
Eg skal hegne. Eg skal plante.
Her skal bli ein draumheim reint.
Småe rare fuglekassar
heng eg under møne der.
For — seg Solveig — trur du ikkje
du og det at staren kunde
få seg til å trivast her?*

[SOLVEIG]

*Jau, du Svein, her må det trivast
alt som har eit slikant lag
at det syng og at det gled seg
imot herrens ljose dag.
Ja då — alt som rettar hender,
alt som takkar græt og lær
for at det får vera med i
alt som gror og veks og angar,
det du, det, skal trivast her.*

[SVEIN]

*Ja — her skal bli fest og glede.
Kvar ein dag og kvar ei stund,
vil eg kjenne takkens lovesong
verme meg i hjartans grunn.*

*Og min lovsong blir mitt arbeid,
all min sveitte, alt mitt blod
Og det blir nok løn for streve
når eg ser på det eg sådde
kor velsigna det vil gro.*

*Du — som det er sælt å leve
når eg veit at eg kan få
slite ut meg her i streve
mitt for alt eg elskar så.
Tenk få leve all min kjærleik,
all min jubel, all min song
på min stille blyge korsong.
Jau, då blir det godt å leve
og so godt å døy ein gong.*

[SOLVEIG]

*Og for slite og for streve,
skal eg gje deg heim og hamn.
og alt vakkert som di lengsle
nemne kan og gjeve namn.
Eg skal stulle. Eg skal stelle,
so du støtt skal lengte hit,
kysse sveitten frå di panne,
stråle mot deg stølt som sola,
ja — og signe alt ditt sliit.*

*Kanskje og ein vakker vårdag
kjem ein liten unders prins
til vårt sæle draumerike.
Du — eg blir so mjuk til sins.
Orda brånar meg i munnen.
Blode fossar som ein straum.
Aa — som vi blir rike då du
hiti denne nybrotsheimen.
Nei — ånei lel, for ein draum!*

[SVEIN]

*Ja — då trur eg det blir song her,
song og jubel rein og rik
i vårt stille kjærleiks tempel.
Nei — at vi skal få det slik!
Må vi gråte. Må vi juble.
Må vi sige ende ned.
Og so segje takk til han som
la slik elsk i hjarto våre.
Bøygje hovud. Bøygje kne.*

[SOLVEIG]

*Ja, du Svein min, la oss takke.
La oss sende lov og takk
opp til han den eine, eine;
utan han vi inkje rakk.*

*Kjære Svein min, gjev meg handa,
la oss saman bøygje kne
over alle våre draumar.
Og so la oss saman bede:
Sjå i misskunds nåde ned.*

Hjarte-biv.

G

Hjarte.

*Eg har korkje gull eller gylte salar.
Mitt legu er halm og strå.
Og godtfolk døypte meg varg og skabrand.
Men eg har noko endå.
Eg har eit hjarte. Det skjelv i bringa
likesom vatn mot fjell
langt, langt, langt inni ville skogen
ein solblank blåsande kveld.*

*Aa, kom, å kom hit til dette vatne
ein kveld som denne; å kom,
om ikkje meire so denne kvelden,
'det er deg det skvalar so om.
Seg, kjem du ikkje! Aa, sjå det skymest.
Uff, so må storsjøen dø.
Aa, høyr han græt i si aude einsemnd
sårt imot haustbleike hø.*

*   *

Du liknar ein solgud.

*Du liknar ein solgud der du sviv i kvelden.
Soleglads-elden
brenn lik ein glorieglans i ditt hår.
Du er liksom drømmen om all denne venleik,
guddom og reinleik
i all verdens lengsle og song der du går.*

*Som solsvædde sudhav i heilage drømme,
milde og ømme,
lyser ditt auge og andar ditt bryst
opp mot ei mildare reinare verd og
sælare ferd og
opp mot ein lysare, varmare kyst.*

*Varmt i di sjel, i din munn, i din ange,
i dine sange,
ligg noko læskande, lækjande ømt.
Og i ditt sinn gror ein verden av drømme
med alt det ømme
som noko lengtande songsjel har drømt.*

*Eg kan ikkje før eg blir lengtsjuk i linne
songmjuke sinne*

*som seve i vinden ein kveld i ei vik
og at det kjennest som hjarte mitt dåne
og liksom bråne,
når kvelden og våren og du møter slik.*

*   *   *

Vår.

*Det er våren og all verda står i blom
og brann i kveld.
Og det er slik sol og lykke og slik ange
og slik eld
og slik song og slik ein jubel og slik glede
at ein godt kan gå og grine
korpas verdensvis ein vil,
ein blir god og gal av lykke.*

*Ja, det hender enda til
at ein vitug mann finn på å lage kvede.*

*Ja, for Herre gud, det er da berre vår
og vår og vår
her med alle verdsens lengslur og ein vind
som kjem og går
som eit gufs av alt det ømme, som ein ande
ifrå evigblåe himlen over gudsens grøne jord*

*medan sola millom skyer,
som på himmelsjøen ror,
går inn som ein mektig gud mot fjerne lande*

*Og eg takkar i mitt hjarte
for at himmelen er blå
og for det at sola speler slik
i kvar ei lita strå
som står dogga i det ville vene drive
av all våren som går havstor over jorda
med sitt spel.
Og eg blir som gal av glede;
for som himlar i mi sjel
lyser sola, lyser våren, lyser live.*

*Aa, eg står her da som sev i sus av alt
som gjer meg godt
og gjer hjarte stort i bringa mi
og sinne himmel-blått
liksom vårhimlen sjølv over lende.
Og sjølv blir eg som eit barn igjen
og segjer noko ømt
om ein verden av alt vakkert
eg har dikta meg og drømt
i all vår og venleiks namn omkring ei
— henne.*

*Gud, ho er da sjølv som våren
der ho liksom drømmen sviv
med all vår og song og ange
og kvart lengslesolvarmt biv
i si sjel og i si røyst og i sin ande.*

*Og i gongen voggar sjør av all guddom
der ho går
liksom musikk gjennom kvelden
og har blomar i sitt hår
og har eftanrauden blodskir på si panne.*

*Aa, ho er liksom eit syn og som eit soldikt,
som ein song.*

*Hennar sinn er som ein himmel
med sin store stjernegong
av all lengsle og all drømme omkring
mannen.*

*Og sjølv sit eg og er gud i denne himmel
skir og fin*

*Og eg dømer, kjem ei sjel som bed om frelse
og vil inn:*

*Hut, din skarv og tater! Nord og ned til
fanden!*

*Nei, no går eg nok og slær ei diger skrone
på min veg.*

*Bur ein syndi gud i himlen hennar,
er det ikkje eg:*

men den helgenen ho no har, gjer visst dette.
Eg er degradert og nedstøytt.

Men kven hengjer seg for slikt?
Herre Gud, det er da våren og eg går
og skriv eit dikt
til all pris for både Mari og for Mette.

Og eg jublar gjennom kvelden
og har vårsol i mitt bryst
Her er berre sol og glede!

Nei, som live bårar lyst!
Aa, sjå sjøen! Aa, sjå skogen!

Aa, høyr songen!
Og om eg er kåt og galen,
blir du ikkje harm vel, Gud?
Nei; du veit kvelden er so rar.

Og eg vil ut! Eg vil ut!
Eg er da ung berre denne eine gongen.

Og kven kan gå ein kveld som denne
og vera klok og kald
midt i ville vene våren under store
stjernefall
av all evigstore under over under?
Nei, det veit eg ikkje. Men eg veit
at våren i min barm
har etter ein gong gjort
at de vil finne meg for varm.

*Aa, men trøyst dykk godtfolk;
det blir andre stunder.*

*Og stilt ein gong om sange frå mitt bryst
og frå mi penn
om våren og om live, om og om og om igjen
alle desse vårens såre lengsler ømme.
Men kvi vil de ikkje skyne
og la våren vera vår?*

*Gud vi blir da tidsnok gamle
og får vett og gråe hår.
Og de ha da og ei tid med song og drømme.*

*Den gong dykkar vår drog lengslemild
og mektig over land
som ein grøn og veldig galning, ja,
og sette dykk i brand
for ei Sigri, for ei Solveig, for ei Stine,
å, sjå den tid kjende de og noko
som i våren bad.*

*Og da var de like snare til å læ
og segje ja
som de nd er til å segje nei og grine.*

*Ja, men Gud velsigne kvar ein kvinsur
bitter gamal krok
der han går og ber sin alder
og er verdensvis og klok.*

*La so vera han har mista våren, elden.
Sjå, for ein gong blir det vi
som går og grin og bøygjer rygg
over visdomen og vette medan ungdomen
som mygg
svermar ut til gale streker gjenom kvelden.*

*Og da er det dei som jublar og har vårsol
i sitt bryst.*

Her er berre sol og glede!

*Nei, som live bårar lyst!
Aa, sjå sjøen! Aa, sjå skogen!*

*Aa, høyr songen!
Og om vi er kåt og galne,*

*blir du ikkje harm vel, Gud?
Nei; du veit kvelden er so rar.*

*Og vi vil ut! Vi vil ut!
Vi er unge berre denne eine gongen.*

* * *

Tris.

*Du er tusen gonger betre
enn alt ja, sku eg meine.
Og av vakkert gror ein verden
i mitt sinn omkring ditt namn.
For ein sår og fatig fant
som er so grenselaus åleine,
er det sælebot og frelse
og himmel i di famn.*

*Du er evig go å finne
bå i væta og i tørken.
Du er trøyst i sorg og lengsle
og lækedom for sår.
Ja, du er og var og blir meg
ein oase i min ørken
der kamelen på si vandring
i Sahara kjem og går.*

*   *   *

Skjoldis.

*Du kjære, kjære Skjoldis som heilt har
vorte mi,
å — få dikte deg eit lysande kvede.
Få dikte det med blod;*

*Aa — du veit kje kor ho svi
denne lengsla under all mi store glede.*

*Det skal ikkje kome ut på vidda vid og vill
og sulkast til av denne vonde verda;
men kvile skal det longt i di gøymse
stor og mild
og fylgje med og varme deg på ferda.*

*Og so ein einsleg kveld,
tak det då og leit det fram,
når ryggen din er bøygd og håre gråna,
les det for deg sjølv og finn fram i din barm
til den våren då alle solsund blåna.*

*Kan hende er det då ikkje akurat som no,
kan hende sett vi trøytte der inne?*

*Men minna, kjære, minna skal svæve
longt til ro
og svive liksom englar gjenom sinne.*

*Og då so er dei gule alle desse blad
av år og av kistestov og elde.
Og då når du les dette milde varme kvad
vil ei tåre i takkhug du felde.*

*Og sjå at mitt kvede, det eigentlege kvad
eg kledde stilt i ordhamen fine,
er hallande livsdagen over den stad
eg stridde for meg og for mine.*

*Du kjære, kjære Skjoldis få dikte deg eit
slikt,
få tene deg kvar dag og kvar time.
Få bera deg på hender so blir live mitt rikt!
Og lat oss saman dikte og rime!*

*Og so ein stille kveld etter onn og slit
og kav
når skuggen kjem so lang over lende,
vil eg sælt i di famn få stille somne av
når mitt lysande kvede tek ende.*

*   *   *

Inn under merke.

*Samvete talar i nokon kvar
når ein ser korleis urett lever
høgføtt på jorda og mor og far
som slæpar og slit og strever
i naud og armod og har det vondt
og doggar med blod og sveitte
og vermer med tårur og hugsår smil
heimen dei opp seg leitte*

*Visst er han liten og steinut og;
men heim er no heimen likvel.*

*Og om du for vide, du aldri såg
nokon stad slikt eit solspel
som heim i det heilage stille tun
hos far og hos mor i garden.*

*-- No er dei kan hende gøynt og gløynt
og longo und' torva faren.*

*Men du som såg deira naud og strid
og veit kor dei hund'tru tagde,
og leid og blødde und båra si
som tidleg i grav dei lagde,*

*du har ikkje rett til å stå slik spak
mest som ein stakars tåe;
men inn i striden for sannings sak,
so rett og rettferd får råde!*

*Inn under merke moy og mann,
ja, alle gamle og unge!
Kven har bore lande og folke fram
i tidene lange og tunge?
Det er vi! Og no stiller vi våre krav
vi som ber slite og streve!
For han som vite og helsa gav,
han gav og rett til live.*

* * *

Ved minnenes åre,

*Eg har spotta dine augo, din munn
og dine kinn
gong på gong enda Gud veit det under
du vart i mine lengslur som fann skogar
i ditt sinn
å suse i i namnlause stunder.*

*Ja spotta kvart eit kyss og kvart eit
trøystande ord,
kvart eit smil, kvart eit kjærtegn,
kvart minne
og alt av elsk og lengsle som rodde
og som ror
likt eit gråtande skogsus i sinne.*

*Og eg angrar eg var dum og eg spottar
deg so varmt
alle stunder eg minnene feire.
Men dette live mitt som er so ussett
og so armt,
sjå dét angrar og spottar eg meire.*

*Men eg kjem ikkje ifrå her eg sit so skrinn
og gul
at sanninga ligg eg nok og døl med.
Det er sant, eg spottar meg, ja. Men deg?
Det er eit sjul
og ei lygn eg vil trøyste meg sjølv med.*

*For — for kvar ein gong eg segjer noko vondt
ved ditt namn,
bårar elsken og gråten og minne
i hjarte med all varme og all pine i si famn
som ei songsjel kan rømme i sinne.*

*Det er stygt å spotte himlen; men ein finn
på so mangt
når at ord ikkje lenger kan måle
kva eit sinn kan ha stride med av varmt
og vondt og vrangt
og kva hjarte må lide og tole.*

*Aa, det er vel reine vanvit; men eg elskar
deg enn
med hjarte det varme og det ømme.
Og eg bøygger kne i sinne, bed:
Gud signe deg min venn,
dine smil, dine steg, dine drømme.*

*Du var meg som ein soldrøm der du kom og
sigla inn
og møtte korkje bægje ell stengsle.
Og Gud veit for ein verden
som du vart i mitt sinn
av alt vent som du spann i mi lengsle.*

*Og eg signer alle minner om dagar
som er gått
og takkar — med eg knuser ei tåre —
for kvar ein salig time og for både vondt
og godt
du spann i mi sogu gjenom åre.*

*Og eg bøyggjer kne ei stund innved tomta
til mitt slitt
som brann ned med den drømmen som slokna
og angrar alle feiltrin, alle misstak, alle brott
og hugsar på eit rike som drokna.*

*Men dette er vel ingen ting å gråte for i song.
Herre Gud, det er da mange slike.
Og sjølv — om eg blir konge i eit slikant
land ein gong,
blir det neppe noko fredens rike.*

* * *

Frå fabrikken.

*Vi vil ut ifrå bråk og maskinur,
ut frå larm og frå helvitets jag,
ut til menneskerett og den milde,
gode luft og menneskenes dag!*

*Her er kvalmt. Som ei murrande trollkvenn
maular fabrikken alltid og går.*

*Men der ute, der menneske lever,
der er sol, der er song, der er vår.*

*Ogso vi, ogso vi er mennesker
og har menneskets lengt i vårt bryst
til å leve vår dag i det frie
einkvan stad på ein jordelivs-kyst.*

*Herre Gud, her er jord nok og vår nok,
berre vi kunde vinne vår del.*

*Vi er da og sjølve av jorda
og har jordham og skinande sjel.*

*Vi er skapt og er skapt til å skape
ut frå skapingens gud i vårt holl
og å sette vårt segl på vårt arbeid
iuntil dagen vi atter blir moll*

*og vårt jordrøtte lengsleliv sloknar
liksom haustsoleglad over fjell
medan nye og skapande ætter
synger morgenon over vår kveld.*

*Lat oss ikkje i nød og i trældom
auke nøda til ætter som kjem.*

*Lat oss hellere legge — mennesker —
ein velsignelsens dåp over dem.*

*Blir vi her blir vi alle maskinur
med menneskemaskin' går i stå.*

Nei — der ute er jorda og våren!

La oss stenge fabrikken og gå!

*   *   *

Med skiva snur.

*Det har vorte stilt på torg og storveg;
liv som jubla ligger svævd i ro.*

*Ingen lått og prat frå glade munnar
omar gjenom stilla ljodvar no.*

*Det er natt og milde skuggen kviler,
mjukbermd, andande sin store fred
over saftsøtt, heilagt mogningslende
som ei svalande velsigning ned.*

*Fullblømd liv i sine mjuke linjur
søv med fulle barmar. Søtt og ungt
andar det i store mogningsfylle
og heilagt augneblek so skapings-tungt.*

*Men eg kjenner sårt at livesens storflod
lint frå stengde slusur langsomt går.*

*Og det styn igjenom merg og jordbarm:
det er kje lenge sidan det var vår!*

*Og no snur det etter imot hausten;
lagnads-skiva snur so tungt og stort.
Og alle livesens rike signings-stunder
somarn' baud, dei har eg sumla bort,*

*nytta ikkje tid og stad og høve,
dorma dagan burt til inkjes reint.*

*— Men eg må få leve denne soltid
som er att fyrr at det blir for sein!*

*Aa, eg må få stette torst og hunger
her fyrr lagnads-skiva rundt seg snur
imot myrkeheim og kalde nåstrand!
Bakom lauvheng-løyne slår på lur
mannen, hollaus, med den lange ljåen
som vil hogge kvar ei livsrot av.
— Vis meg vegen til ei signingskjelde
blinde, lunefulle lagnad-stav!*

*   *   *

Venus.

*Liljur lavar og blomar blømer.
Der du i kvelden sviv
er det likesom sjølve våren
får både song og liv
av ditt ynde, so jord og himmel
syng saman i store spel.
Og angen sot frå din unge lekam
er helsebot for mi sjel.*

*Kvar ei rørsle i lette gonglag
er tonar med heilag saft
som dryp sin vin gjennom sjel og sansar
og eggjer mi manndoms kraft.
Venus! Venus! Du er som mora
til våren med all sin gror,
ei Gud velsigna og skir gudinde
og solånd på denne jord!*

*   *   *

Inni berg,

*Gje meg ein smule
ein ørliten dråpe av all den
varme som hjarte mitt
lengtar og tråskrik imot.
Berre ein einaste heilag
sekund la meg kjenne
live si bylgjande lukke
igjenom mitt grjot.
Eller finns ikkje den drykk
som kan svale mi lengsle
og stette mi æsande
livshungerpine i ro
og lyfte meg jordrøtte
fangen or kjøvande fengsle
og drøype si hugstore
signing i brennande blo.
Eg er so syrgjeleg framand,
og er liksom goten
ut or ein draumheim, ein Eden,
og difor min lengt
logar so vonlaus; for porten
i låse er skoten*

*og eg er forbanna, fortrolla,
og vegen er stengt.*

*Eg går her forgjort eg i trasur
og armod; men veit at
eg er ein draumson, ein prins
som er ille forstøytt
her inni berg av ei trollheks.*

*Aa — kjem eg kje ut att
fyrr draumsonblodvarmen inni meg
er død og forøydt!*

*   *   *

Song og armod.

*Eg sit her so mo åleine
og syng for mitt arme liv
Med kalde flirande verda
og bitande armod riv
blodstrimur gjenom sjela,
den songlinne kløkke sjel
der rullande varme bårur
flyt i mitt s'ille spel.*

*Men godtfolk står rundt og flirer
og geiper med spe og spott:
Han tenkjer ikkje på maten,
kan jaggu ha det so godt
og gå der so tullerulsk
som ein stakars Tore Fortenkt!
Det var best for den arme såla
at ho ein gong vart hengt!*

*Lel syng eg no ut mitt kvede
og gløymer all spott og spe
i songen si trøyst og glede.*

*Men alt som eg syng og kve
blømer det berre armod
og sorg i mitt vesle reir
som et det so snault ikring seg
og briskar seg meir og meir.*

*Men eg er glad i mi armod
og sorga, ho har eg kjær;
for både er nærskyld songen
og fylgjer angande nær
på vegen, den klungrevegen
kvar poet er nøydd å gå
som ikkje blir klok som bygda;
men sultar og syng endå.*

*Slik el eg på song og armod
og sorg i mitt songarsinn.*

*Men songen viser frå nauða
veg til sitt rike inn.*

*Ikkje av denne verda;
her høver eg ikkje godt,
nei, vestanfor sol og måne
i skinande blankt og blått!*

*Der er mitt kongerike;
der er eg meir enn rik.
Dit når ikkje arme verda*

*med matkrig og skrål og skrik.
Eg syng og gløymer mi armod
og rid til mitt kongeslott
vestanfor sol og måne
og lever og har det godt.*

* * *

Mars-kueld,

*Regnvåte nytvegne vårskogen susar
i mildver og dansande solvind frå sud.
Med dagklären skyl ut sin logande blodflaum
restover snøfjelle, stig denne songflaum
som sigerens kvad over all heimsens sut.*

*Høyр denne songen! Aa sjå denne sjøen
som ligg der og speglar av himmel og sky!
Sjå berrflekkia aukar og iskåpa brånar!
Og lande det stig som or æva og blånar.
Det er som bå' himlen og jorda er ny.*

*All staden let det i rennande vatn.
Aa skire sylvsong og heilage biv.
Susing og sjø imot kveldblåe salar
stig ifrå jordlægd og nedsnødde dalar
og ifrå alt det som stundar mot liv.*

*Ogso i meg er det isar som brånar
og snøar som tinar i sol og i vind.
Og med eg står her — eg som var tela—
kjennen eg anden av Gud gjenom sjela
reise eit soltempel djupt i mitt sinn.*

* * *

Vi møttest.

*Vi møttest ved Lindehagen
ein vår i mi ungdoms tid.*

*Det var skinande stille kvelden
med solgull i lund og lid.*

*Ho stod der so ung og fager.
Augo var som ein vår.
Og munnen han lo og lyste,
vinraud av syttan år.*

*Håre, det var som konngull
og barmen som bylgja kåt.
Ho var so fortrollande fager
at hjarte mitt skolv i gråt.*

*   *

Til spe og spott.

*Eg smiler til godtfolks spe og spott
og ruslar min eigen veg.*

*Flir og ringeakt gjer visst godt
for dei, om ikkje for meg.
Men la dei snakke; det var då synd
om dei skulde misste det
som gjev det godtfolk slik herleg prat
og slikan ein sjlefred.*

*Nei, eg ruslar min eigen sti
og tenkjer langt i mitt sinn:
La dei få leve på gleda si
alt inntil dei sjølve finn
at denne gleda er skrinn og skral
og syrgjeleg død og kei,
og at eg slett ikkje er gal
om eg ikkje er nett som dei.*

* * *

Kveld over muren.

*Sjå — etter ein dag går under —
å nei — som dei renner fort.*

*Eg får ikkje tid og stunder
til alt som eg sku ha gjort.*

*På muren som står og stengjer
so isande kald og grå
ter seg 'kje minste munen;
han tornar seg høg endå.*

*Eg tok fatt so ung og tidug
og hadde so bergfast tru.
Eg lenkte når du er idug
so vinn du vel sakta du
det heilage høge måle
som blinkar der framme blått
i ungdomens varme draumsyn:
Soria Moria slott.*

*Men eg fekk anna røyne,
og meire enn nokon trur;
det stod inni lauvheng-løyne
ein stengjande iskald mur.*

*Der var ikkje skår i berge;
der var ikkje feste få.
Og den som kje vengjer åtte
han kunde 'kje over nå.*

*Eg smidde meg kvasse jønnklør
til feste på hand og fot.
Sjå — no er du atter flakfør,
eg tenkte med nykveikt mot,
og tok fatt i tru å klive;
men det vart so sår ei trå.
Eg kleiv og eg kleiv og stunda;
og kliv og stundar endå.*

*Men ser at eg ikkje vinn opp.
Sjå — live, det er so stutt.
Snart kjem vel den siste kvelden, --
og so er mi kliving slutt.
— Eg ser alt i einsleg hugkløkk
og kveldsol som skin som blod
at mannen med ljåen nykvest
stig fram over bleike mo.*

* * *

Draumstrand.

*Kvifor finn du ikkje vegen
hit til ein drøymar på einslege strand?
Du er då ogso åleine;
du har då ogso ein brand
av logande lengsle
djupt i ditt hjarte
etter eit varmare land.*

*Her er det einsleg og stille.
Og her er det godt for ein drøymar å bu.
Her er det ingen som spottar
og valdar meg pine og gru.
Her er det bortdrøymt.
Her er det sæle.
Einast som vantar er du.*

*Du som mitt songhjarte syng om —
du som har solhimlen blå i di famn,
du har kje enn funne vegen
hit til den livssæle hamn.*

*Men uti verda
går du nok ein stad,
trur, eg, og kviskrar mitt namn.*

*Og visst ein dag må du finne
fotspora mine. Av lengsle og slit
ligg dei so blodraud og lyser
storstille songstien hit.*

*Heilage norne!
Heilage Venus!
Heilage songsvane kvit!*

*Og fara, dei vil du nok fylgje
som går ifrå islande vesalt og grått.
Og du vil skine av lukke;
dei ropar den veg eg har gått.
Aa — du vil kome!
Og vi skal bygge
eit songens — ja lovsongens slott!*

*Difor so sett eg og ventar
her ved den drøynde og livs-sæle strand.
Som einslege gud i eit tempel
går sola ned over land,
flammar og flammar,
logar og logar.
Himmel og hav står i brand!*

Skunda deg, skunda deg songmøy!
— *Skunda deg hit skal du gudeland sjå!*
Soria Moria-lande
logar der uti det blå!
Heilage norne
med heilage drykken,
kom — vi kan gudeland nå!

Siste helsing.

*So — la meg takke for fylgje
no når vårt fylgje er slutt.*

*Det er sant, det var grenselaust vakkert
og rart — om det vart litt for stutt.
Eg drøynde at det skulde vare
både i varmt og i vått
kvar evige dag til den siste
bakken på vegen var gått.*

*Men draum er no draum og han døydde
og med honom døydde so mangt
som skein lik ein verden i sinne.
og blåna so lengtande langt.*

*Men det er greitt, du vil aldri
angre det her på din veg
at du var meir tru mot andre
enn du var tru imot meg.*

*La meg so sende ei siste
helsing med takkande ord.
Takk for kvar namnlaus og salig
solstund vi hadde på jord.*

*Hav takk bå for smil og for kjærtegn
og trøst på min trøstlause veg.
Må ein mann, ein heim og ein bånskokk
og himmelen velsigne deg.*

*Men om din veg blir litt einsleg
og knudrut og tungsam iblant,
so vil du vel sende ein tanke
attende og hit, ikkje sant
ein kveld du sitt bøygð under suse
av mimrande minnenes kvad?
No — Takk for meg! Lykke på vegen!
Og so må du ha det so bra.*

* * *

Skodde,

*Det er etter ein kveld og eg ruslar og går
mo åleine her hugsjuk og arm.
Og det verkjer og grep djupt i sårhugen sår
og slit inni lengtsåre barm.*

*Eg er so åleine. På guds vide jord
er berre tomt bakom tomt.
Og tankane flakkar i sør og i nord
i einsemid og skodde og skomt.*

*Eg er ein leitar men ser inga bru
til rike som eg ynskjer nå.
Du som er mergheil og sterkt i di tru,
vis meg den veg eg kan gå.*

* * *

